

The Wonders of Conversion: Objectivity and Disenchantment in the Neuendettelsau Mission Encounter in New Guinea, 1886 – 1930

English:

This dissertation examines the scientific and evangelical activities of Lutheran missionaries from the Neuendettelsau Mission Society from their arrival in German New Guinea in 1886 until the First World War. It brings to light material from mission and state archives that have a bearing on how we understand the history of anthropological fieldwork as well as the interrelated-expansion of Christianity and modern science in non-Western contexts.

There are two main questions that frame this study: How did the Neuendettelsau missionaries' scientific worldview shape their approach to evangelism? And in what way did the Neuendettelsau missionaries' evangelical concerns and theological positions inform their particular ethnographic practices? The dissertation contends, firstly, that the Neuendettelsau missionaries' neo-Kantian belief in the division of the world between natural and transcendental realms (mediated by wonders) led them to embark on a project, in their own words, of 'disenchanted' the Papuan worldview (*Naturanschauung*) as a means to gain Christian converts. Secondly, the dissertation highlights the extent to which the Neuendettelsau missionaries' unique approach to the concept and practice of ethnographic 'objectivity'—as an exercise in intimacy rather than detachment—was the result of their attempts to adapt Christianity to an unfamiliar cultural situation.

Dansk:

Denne afhandling undersøger Neuendettelsau Missionsselskabets videnskabelige og evangeliske aktiviteter i Tysk Ny Guinea fra 1886 og frem til første verdenskrig. Afhandlingen fremlægger materiale fra missions- og statsarkiver, der er relevante for vores forståelse af dels antropologiske feltstudiers historie, men også udbredelsen af kristendommen og den moderne naturvidenskab til ikke-vestlige sammenhænge.

To overordnede spørgsmål danner rammen for afhandlingen: Hvordan påvirkede Neuendettelsau-missionærernes naturvidenskabelige verdensbillede deres tilgang til evangelisme? Og på hvilke måder spillede missionærernes evangeliske mål og teologiske udgangspunkt ind i forhold til deres særlige etnografiske praksisser? I afhandlingen argumenteres der først for, at Neuendettelsau-missionærernes nykantianske adskillelse af det naturlige og det transcendentale (med undere som medierende faktorer) ansporede dem til at påbegynde et affortryllesprojekt af det papuanske verdensbillede (*Naturanschauung*) som et middel til at skaffe kristne konvertitter. Endvidere fremhæver afhandlingen, hvordan Neuendettelsau-missionærernes unikke tilgang til etnografisk "objektivitet" i både teori og praksis (som en øvelse i intimitet snarere end distance) var resultatet af et forsøg på at tilpasse kristendommen til situationen i Ny Guinea.